

Klap – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel. Een artikel uit de Klap-krant of een volledig nieuw artikel in de weken dat er geen Klap verschijnt. Surf naar www.klapkrant.be en voer de websleutel van de laatste Klap in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Pieter Bruegel de Oude

- Sluit aan bij het artikel ‘Het jaar van Bruegel’ op pag. 4.
- Motivatie
2019 is het jaar van Bruegel. Dit kunnen we niet laten voorbijgaan zonder even stil te staan bij het leven en werk van een van de grootste Vlaamse schilders uit de geschiedenis. Deze les past binnen het vakgebied Mens en maatschappij, deeldomein tijd. Er is veel aandacht voor de figuur van Pieter Bruegel en voor (oude) kinderspelen. Ten slotte koppelen we hier enkele bedenkingen over speelgoed vroeger en nu aan.
- Doelstellingen
 - De leerlingen raadplegen het internet als bron van informatie.
 - De lln. gebruiken hun zintuigen intens (vooral kijken).
 - De lln. bedenken creatieve inhoud bij een getekend spel.
 - De lln. verwoorden en staven hun eigen mening.
 - De lln. respecteren de mening van anderen.
 - De lln. ervaren dat speelgoed evolueert in de tijd.
- Werkwijze
 - **Vooraf:** Nodig een (over)grootvader of -moeder van een leerling uit die komt vertellen over het leven vroeger (met de klemtoon op spelen en speelgoed). De leerlingen mogen gelijkenissen en verschillen verwoorden. Illustreer op de eeuwenband. Daarna geef je aan dat jullie nog verder teruggaan in de tijd aan de hand van schilderijen.
 - **Instap:** Toon enkele schilderijen van Pieter Bruegel de Oude. Je vindt er heel veel als je zoekt via Google, Afbeeldingen. Noteer de naam van de schilder op het bord. Pols even of er leerlingen zijn die deze naam kennen. Lees het artikel ‘Het jaar van Bruegel’ op pag. 4 van Klap. Laat de leerlingen de dingen die ze al weten over Bruegel noteren. Vraag dan hoe we nog meer te weten kunnen komen over Bruegel.
 - **Kern:** Nu mogen de leerlingen per 2 meer informatie opzoeken over Bruegel en het schilderij *Kinderspelen* op het internet. Zo lossen ze oefeningen 1 en 2.1 op. Bij de bespreking van de antwoorden zal blijken dat je verschillende antwoorden bij eenzelfde vraag kan krijgen. Sta even stil bij het waarom (verschillende bronnen geven verschillende info over zaken uit een ver verleden). Daarna gaan de leerlingen in groepjes van 3 of 4 aan de slag met een zo groot mogelijke afbeelding van het schilderij en maken ze de oefeningen vanaf 2.2.
 - **Slot:** Als afsluiter kan er gespeeld worden met speel-

goed van vroeger (bikkels, tollen, hoepels). Of ga de natuur in en laat de leerlingen zelf even spelen zonder speelgoed. Welke spelen van het schilderij worden in de komende weken ook tijdens de speeltijden gespeeld?

2. Ik voel me (minder) goed

- Sluit aan bij het dossier ‘Fit in je hoofd’ op pag. 7 t.e.m. 9.
- Motivatie
De zelfmoordcijfers in België liggen veel hoger dan in onze buurlanden. Ze behoren tot de hoogste van West-Europa. Er rust in onze maatschappij nog steeds een taboe op psychische problemen. Het is dan ook uiterst belangrijk om vanaf jonge leeftijd ruimte te maken voor dit gegeven. Tijdens deze lessuggesties staan we stil bij wie we zijn, wat we voelen en welke gedachten we hebben. We creëren een veilige omgeving waarin kinderen zichzelf kunnen uiten.
- Doelstellingen
 - De leerlingen zoeken informatie in een tekst op.
 - De lln. illustreren dat zelfzorg belangrijk is.
 - De lln. zijn in staat een moeilijk gesprek te voeren.
 - De lln. hebben respect voor elkaars gevoelens en mening.
 - De lln. kunnen hun gevoelens op een gepaste manier uiten.
 - De lln. leven zich in andere personen en situaties in.
 - De lln. kennen het verschil tussen letterlijk en figuurlijk.
- Werkwijze
 - **Instap:** Creëer een rustmoment voor de leerlingen. Laat hen een kussen meebrengen. Zorg dat de lln. comfortabel kunnen liggen. Zeg dat je een geluidsfragment zal opzetten. Spreek af dat de leerlingen hun best doen om mee te volgen en om niet te spelen. Zet deze meditatie op: <https://www.youtube.com/watch?v=NfGkgOTYKcI> Bespreek achteraf de ervaringen van de kinderen. *Hoe voelden zij zich bij deze oefening? Vonden ze het moeilijk om rustig te worden? Soms is het belangrijk om rustig te worden en te luisteren naar wat je voelt of denkt.*
 - **Kern:** Lees het dossier ‘Fit in je hoofd’ op pag. 7 t.e.m. 9. Hou een kringgesprek: *Zie je altijd aan iemand wat er zich afspeelt in zijn/haar hoofd? Heb je hier voorbeelden van? Vinden jullie het belangrijk dat er over mentale zaken gepraat wordt? Waarom wel/niet? Denk je dat meer praten bepaalde dingen gemakkelijker zou maken? Laat de leerlingen oefeningen 1 en 2 per twee oplossen.*

Bespreek klassikaal.

Als voorbeeld begin je met een klassikaal rollenspel. Verdeel de rol van mama, zoon, dochter en leerkracht. Laat de leerlingen het volgende probleem uitbeelden: Mama voelt zich niet goed in haar vel. Ze is ziek. Het lukt niet om voor de kinderen te zorgen. De juf merkt op dat de kinderen steeds spullen vergeten. Wat gebeurt er dan? Modereer het rollenspel. Zoom eerst in op de situatie thuis. Stel tussendoor gerichte vragen: Hoe zou mama zich hierbij voelen? Hoe zouden de kinderen zich hierbij voelen? Hoe zouden ze geholpen kunnen worden? Zoom daarna in op de situatie op school. Leg nadruk op het verlenen van zorg. Stel soortgelijke vragen zoals hiervoor, maar in de nieuwe context. Laat de leerlingen achteraf in groepjes van vier oefening 3 invullen. Ze kunnen één of meerdere van deze rollenspelen voorbereiden. Brainstorm klassikaal. Bedenk welke activiteiten kunnen bijdragen tot zorg voor jezelf. Noteer deze woordspin op het bord. Laat de kinderen daarna individueel hun eigen zorg-agenda invullen bij oefening 4.

- Slot: Soms zit je met een steentje in je hoofd. Laat de leerlingen een brief naar zichzelf schrijven in oefening 4. Laat hen ruimte creëren voor wat er is. Vertel dat elk gevoel er mag zijn. Maak daarom een kleine hanger die dit gevoel uitdrukt. Je kan linten, kralen, pluimjes, schelpen ... aan elkaar vastmaken. Zo maak je je 'steentje' zichtbaar. Hang het ergens op in een boom of aan een touw.

3. Waar gaan we vandaag heen?

- Sluit aan bij het artikel 'Uit in België, Waals-Brabant' op pag. 16.
- Motivatie
We moeten ons niet altijd ver verplaatsen om leuke activiteiten te doen. Dankzij de rubriek 'Uit in België' ontdekken de Klap-lezers stapsgewijs leuke, veelal onbekende plekjes van België. Net als vorig schooljaar wordt er elke maand een andere provincie in de kijker gezet. Op de werkbladen hebben we aandacht voor mogelijke uitstappen in België. Daarna gaan we dieper in op het Klap-artikel en de twee bezienswaardigheden die daarin aan bod komen. Ten slotte richten we ons op de eigen provincie. Dit werkblad sluit aan bij de vakgebieden Nederlands, Mens en Maatschappij (ruimte), Actualiteit en Muzische vorming.

- Doelstellingen
 - De leerlingen beantwoorden inhoudelijke vragen bij een artikel.
 - De lln. kunnen de rivieren en de provinciehoofdstad van Waals-Brabant situeren.
 - De lln. stellen een identiteitskaart van de eigen provincie op.
 - De lln. zoeken antwoorden op vragen op opgegeven sites.
 - De lln. geven op een creatieve wijze hun provincie en twee passende uitstapjes voor (als reclametekst en eventueel in de vorm van een stripverhaal).
- Werkwijze
 - Instap: (5 min.) Start met de brainstorm over hun eigen ervaringen met uitstappen in België. Verzamel enkele woorden aan het bord, en bespreek kort klassikaal. Je kan hen ook hulpvragen stellen zoals: *Waar gaan jullie soms voor een dag naartoe? Wie gaat er soms op reis in eigen land? Naar waar gaan jullie dan?*
 - Kern: (50 min.) De lln. kunnen individueel of in duo's aan de slag met het Klap-artikel en de werkbladen. Laat hen zelfstandig werken, en begeleid waar nodig. Voorzie een laptop of tablet zodat de lln. een informatiebron kunnen raadplegen tijdens het opzoekingswerk.
 - Slot: (5 min.) Zorg voor een klassikaal slotmoment. Maak een kring en laat de lln. vrijuit vertellen over hun ervaringen tijdens deze les. Welke leuke weetjes hebben ze opgepikt? Wat zouden ze thuis graag vertellen? De creatieve verwerkingen (stripverhalen) kunnen een plaats krijgen in de klas zodat lln. deze van elkaar kunnen lezen.
 - Eventuele muzische verwerking: extra werkblad: 'Een blanco stripverhaal?! Wat nu gedaan!' Heel eenvoudig. Ontwerp je eigen stripverhaal passend bij oefening 4. Ga creatief te werk en teken een kort stripverhaal dat over jouw provincie gaat en de bezienswaardigheden die we moeten bezichtigen! Je kan deze stripverhalen een plaats geven in de klas zodat de leerlingen elkaars werk kunnen lezen.
- Tips
 - In de plaats van de eigen provincie kan je er ook voor kiezen om in te zoomen op de plaats van de schoolreis of een geplande uitstap zodat de leerlingen deze plaats op voorhand samen inspecteren.
 - Je kan dit werkblad zeker gebruiken wanneer je lesgeeft over de provincies en de gemeenten.

Sleutel bij de werkbladen

1. Pieter Bruegel de Oude

1. Omdat het in 2019 precies 450 jaar geleden is dat de schilder Pieter Bruegel de Oude overleden is.
2. 16de – 1520 – 1569 – 49 – Antwerpen – Mayken Coecke – landschappen – dagelijkse boerenleven – Boeren-Bruegel – Bijbel – 50 – bv. *Boerenbruiloft, Kinderspelen, Nederlandse spreekwoorden, De Toren van Babel ...*
3. 1. 1560 – olieverf op eikenhout – 118 cm op 161 cm – Wenen – 80
2. zoekopdracht
3. a. met de poppen spelen – processie spelen – doop spelen – b. boomklimmen – zwemmen – kopstand / c. bellen blazen – trommel en fluit – tollen

2. Ik voel me (minder) goed

1. 1. – 5. – 7. – 2. – 3. – 6. – 4.
2. Mogelijkheden: beweeg voldoende, eet genoeg, praat over problemen, aanvaard jezelf, ga uitdagingen aan, volg je dromen, doe dingen die je leuk vindt ...
3. – 4. eigen antwoorden
5. a. figuurlijk – b. Je zit ergens mee. – c. eigen antwoord

3. Waar gaan we vandaag heen?

1. bv. een bezoek aan een pretpark, een wandeling of picknick in een bos, een fietsvakantie in de Ardennen, een vakantie aan zee ... – eigen antwoorden
2. 1. a.-b.-c.
zie atlas, kaart van België
d. Musée Hergé en Abdij van Villers
2. Musée Hergée – a. Hergé is de schuilnaam voor Georges Remi. Hij was de tekenaar van onder andere Kuifje. – b. tekeningen, schetsen, figuren, foto's ... – c. ... dol bent op stripverhalen, en in het bijzonder de Kuifjestrrips.
3. Abdij van Villers – a. 23 m hoog, eerste gotische gebouw van België, 94 m lang – b. Er leefden 400 monniken en broeders.
3. a. € 4 – b. € 5 – c. elke eerste zondag van de maand – d. € 5 – e. +32-10 488 426
4. eigen antwoord

1. Bij het artikel

Waarom is 2019 het jaar van Bruegel?

.....
.....
.....

Foto Wikipedia

2. Meer over de schilder

Zoek op.

Pieter Bruegel de Oude leefde in de de eeuw.

Hij werd geboren rond Niemand weet echter wanneer hij exact geboren is.

Hij stierf in en werd dus ongeveer jaar.

Pieter werd geboren in het dorpje Breda maar verhuisde later naar en werd daar schildersleerling van Pieter Coecke van Aelst.

Bruegel huwde daar met, de dochter van zijn leermeester Pieter Coecke. Ze kregen samen twee zonen en één dochter. Ook de zonen werden schilders.

Pieter Bruegel de Jonge schilderde vooral het werk van zijn vader na, maar veranderde hier en daar wel wat.

Jan Bruegel maakte eigen werken vol bloemen en dieren.

In het begin tekende en schilderde Bruegel vooral die hij op een lange reis naar Italië tegenkwam. Maar na een tijd concentreerde hij zich op het schilderen van zijn tijdsgenoten in het

.....
Daardoor kreeg hij ook de bijnaam

Later schilderde hij ook nog taferelen uit de

Hij schilderde ongeveer schilderijen.

Drie gekende schilderijen van Pieter Bruegel:

- ▶
- ▶
- ▶

3. Schilderij *De Kinderspelen* - groepswork

1. Zoek op.

Het schilderij werd geschilderd in het jaar

Het werd geschilderd met op

Het schilderij meet cm op cm.

Het schilderij hangt nu in een museum in de stad

Het schilderij toont kinderspelen uit die tijd.

Foto Wikipedia

2. Zoek volgende kinderspelen op de afbeelding van het schilderij:

➔ a. spelen waarbij kinderen volwassenen nabootsen:

bruidsstoetje spelen - mis spelen

➔ b. spelen waar je geen speelgoed voor nodig hebt:

haasje-over - kopje duikelen

➔ c. spelen met eenvoudig speelgoed:

bikkelen - hoepelen

3. Zoek op de afbeelding nog 2 andere spelen:

a. spelen waarbij kinderen volwassenen nabootsen:

.....
.....

b. spelen waar je geen speelgoed voor nodig hebt:

.....
.....

c. spelen met eenvoudig speelgoed:

.....
.....

4. Zoek een spel dat je niet herkent.

a. Bedenk een naam voor dit spel:

b. Schrijf op wat de spelregels van dit spel kunnen zijn:

.....
.....
.....
.....

5. Zoek 2 spelen die je binnenkort op de speelplaats wil spelen:

.....
.....

6. Bespreek volgende stellingen in je groep.

a. Spelen is leuker als je duur speelgoed hebt.

c. Kinderen spelen meer binnen dan vroeger.

b. Kinderen spelen meer alleen dan vroeger.

d. Kinderen van nu hebben te veel speelgoed.

7. De kinderen van nu hebben meestal meer speelgoed dan de kinderen van vroeger.

En toch vervelen ze zich soms. Hoe komt dit, denk je?

.....
.....

Foto - Wikipedia

1. Een goed gesprek

Hoe voer je een moeilijk gesprek?

Zet de stappen in de goede volgorde. Nummer van 1 tot 7.

- Zorg dat je rustig bent.
- Praat: Hoe voel je je erbij?
- Is het probleem opgelost? Voel je je beter? Dan kan je weer verder.
- Spreek vooraf af om te luisteren naar elkaar.
- Praat: Wat is het probleem?
- Praat: Hoe kan je dit probleem oplossen?
- Ga bij elkaar zitten op een stille plek.

Foto Wikipedia

2. Fit in je hoofd

Zoek in het dossier.

Maak een lijstje met zes dingen die ervoor zorgen dat je fit bent in je hoofd.

3. Help, help, hulp!

Hoe kan jij helpen in de volgende situaties?

a. Fie en Ali rennen tijdens de middagpauze naar de speelgoedbak. Ze halen er tegelijkertijd hetzelfde uit. Geen van beiden wil het speelgoed loslaten. Ze maken ruzie. Wat doe je?

.....
.....

b. Maïte huïlt in de toiletten. Wanneer je vraagt wat er scheelt, zegt ze dat ze gepest wordt. Enkele grote jongens zeggen dat ze haar na school willen slaan. Wat doe je?

.....

c. Soumaya studeert hard voor haar toetsen. Toch behaalt ze geen goed resultaat. Ze zegt dat ze niks goed kan en dat ze zichzelf haat. Wat doe je?

.....
.....

Waar gaan we vandaag heen? (1)

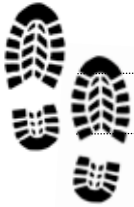
Boink!!

1. Op stap in eigen land.

Verzamel alle ideeën over 'Uit in eigen land' rond de trekruugzak.

Waar gingen jullie al naartoe met het gezin? Wat zou je nog willen doen?

Waar denk jij aan bij die zin ... Schrijf het op!

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

a. Wat is je leukste uitje tot nu toe in België?

.....

b. Waarom was het daar zo leuk?

.....
.....

c. Welk(e) uitstap(pen) in België staan nog op je verlanglijstje?

.....
.....

2. Even inzoomen op ...

↳ **Waals-Brabant**

a. Duid de provinciehoofdstad aan op de kaart op de volgende pagina.

b. Teken de belangrijkste rivieren met een blauw potlood en schrijf er de naam bij.

(Kijk in een atlas of zoek een kaart met rivieren op het internet.)

c. Geef ook de provincies die grenzen aan Waals-Brabant de juiste naam.

d. Welke twee hotspots zijn de moeite waard om te bezoeken? Noteer ze.

.....
.....

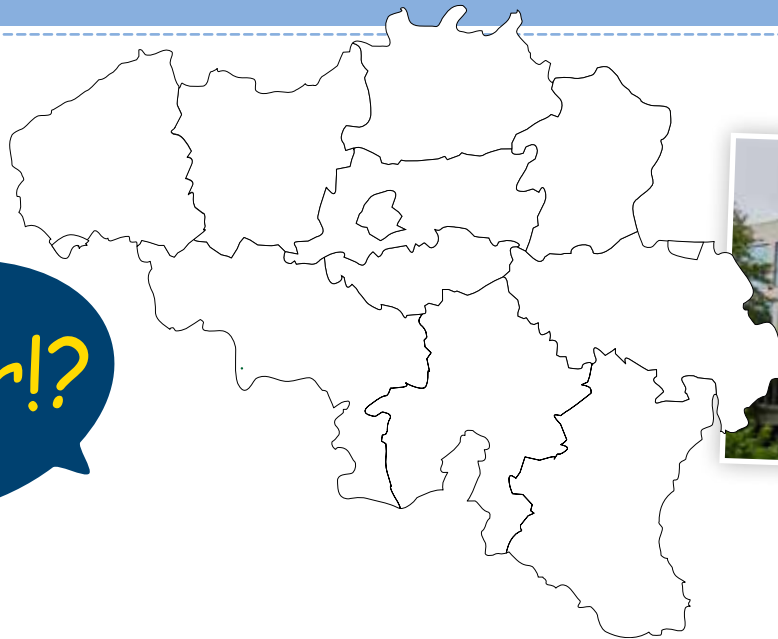

Foto Sofie De Moor

☞ (schrijf hier de naam van het bekende museum)

a. Waar komt de naam van het museum vandaan?

.....

b. Wat kan je allemaal bekijken in het museum?

.....

c. Vul aan. Het museum is zeker een bezoekje waard als je

.....

☞ (schrijf hier de naam van de bekende ruïne)

a. Waarom is deze ruïne zo indrukwekkend?

.....

b. Wie leefde er 800 jaar geleden?

.....

3. Speur je mee? Bezoek de websites die vermeld staan in Klap.

Geef een antwoord op deze praktische vraagjes.

a. Hoeveel kost een bezoekje aan de abdij voor jou?

.....

b. Wat is de prijs om één tablet te huren zodat je de abdij in 3D kan zien?

.....

c. Wanneer is de toegang tot het Hergé Museum gratis?

.....

d. Hoeveel betaal je als kind om een bezoekje te brengen aan het museum van Hergé?

.....

e. Naar welk nummer bel ik als ik een plekje wil reserveren in het restaurant?

.....

Een eigen stripverhaal

IK BEN
BENICUWA.

Titel: _____

PS: Je kan ervoor kiezen om het lange vak op te delen in 2 of 3 kleine vakken of om het in zijn geheel te gebruiken.
In een strip heb je altijd een afwisseling tussen korte en lange vakken.